

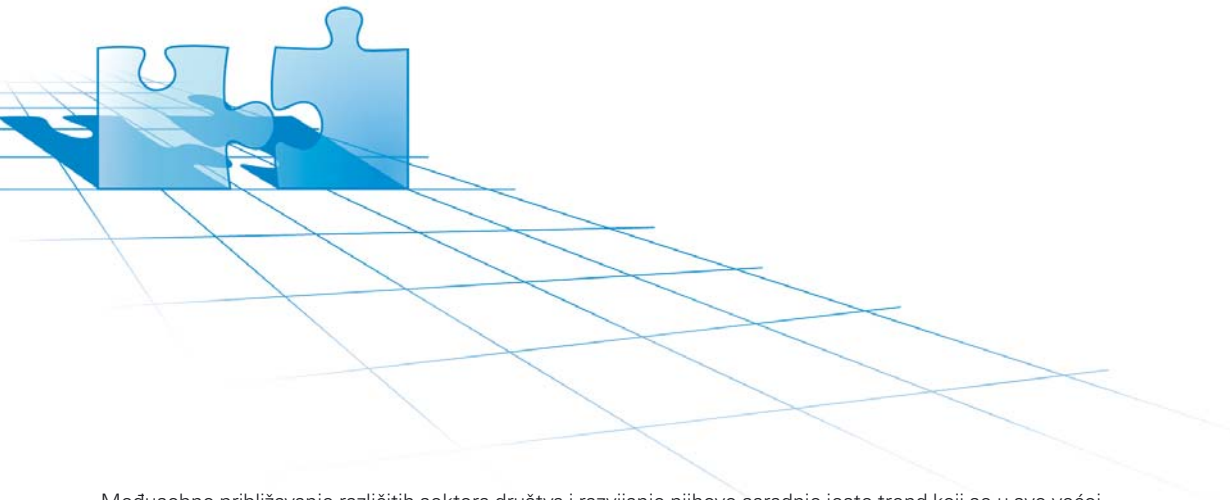
izložba neprofitnih ideja
"Partnerstvo za uspeh" 2008

domaćin:

telenor fondacija

partner:

Međusobno približavanje različitih sektora društva i razvijanje njihove saradnje jeste trend koji se u sve većoj meri prepoznaje kao efikasno sredstvo za rešavanje različitih društvenih problema i afirmisanje održivog socio-ekonomskog razvoja. Nijedan od tri sektora (javni, privatni i civilni) nema odgovore na sve izazove savremenog društva, pa zbog toga uspostavljanje međusobnih partnerskih odnosa između ovih, nekada oštro suprotstavljenih strana, poslednjih decenija postaje u svetu sve uobičajenija praksa u cilju rešavanja sve složenijih društvenih i ekoloških problema.

Sa ciljem da se i u Srbiji unapredi komunikacija i saradnja između civilnog i poslovnog sektora, SMart kolektiv i Pontis Fondacija, u saradnji sa Timom potpredsednika Vlade za implementaciju strategije za smanjenje siromaštva i Američkom privrednom komorom, organizuje jednodnevnu izložbu neprofitnih ideja "Partnerstvo za uspeh" na kojoj će po prvi put organizacije civilnog društva predstaviti svoje projekte i aktivnosti poslovnog sektoru. Sa druge strane, predstavnici poslovnog sektora imaće priliku da pronađu odgovarajuće partnere u civilnom sektoru za realizaciju programa društvene odgovornosti (CSR programa) svojih kompanija.

Značaj društveno odgovornog poslovanja i međusektorske saradnje već je prepoznat i od strane javnog sektora, pa je sastavni deo ovog događaja i promocija dve baze podataka koje je izradio Tim potpredsednika Vlade za implementaciju strategije za smanjenje siromaštva: *Baze dobre prakse društveno odgovornog poslovanja i Baze projektnih ideja NVO - saradnja sa poslovnim sektorom.*

smartKOLEKTIV

pontis
foundation

СТРАТЕГИЈА
НА
СМАЊЕЊЕ
СИРОМАШТВА

POVERTY
REDUCTION
STRATEGY

AMCHAM SERBIA
A LEADER IN CHANGE

Izložba neprofitnih ideja "Partnerstvo za uspeh"

29. septembar 2008. 11 - 14 časova
Telenorov EXPO INTRO centar

- 11.00 - 11.30** Svečano otvaranje i predstavljanje
Baze dobre prakse društveno odgovornog poslovanja i
Baze projektnih ideja NVO - saradnja sa poslovnim sektorom
- 11.30 - 13.45** Izložba neprofitnih ideja
- 13.45 - 14.00** Proglašenje najbolje organizacije civilnog društva na
Izložbi i uručivanje nagrade

AIIESEC Srbija

Web: www.aiesec.org.yu; E-mail: office@aiesec.org.yu

Misija: AIIESEC je globalna, apolitična, nezavisna i neprofitna organizacija vođena od strane studenata i diplomaca institucija visokog obrazovanja koji su zainteresovani za globalne teme, liderstvo i menadžment. Naša međunarodna platforma omogućava mladim ljudima da otkriju i razviju sopstvene potencijale kako bi postali lideri i imali pozitivan uticaj na društvo.

Ciljna grupa: Mladi.

Oblast interesovanja: Lokalni ekonomski razvoj, obrazovanje, volonterstvo.

Aktuelni projekti :

1. Forum Liderstva

Projekat za cilj ima razumevanje, podsticanje i unapređivanje liderstva među mladima, kao i formiranje snažne mreže inovativnih, strateški orijentisanih mladih lidera, koji će zasigurno biti pokretači pozitivnih promena u budućnosti i u Srbiji. Centralni događaj u okviru Foruma je dvodnevna konferencija Novih Lidera koja će se održati 30. i 31. oktobra 2008 u zgradi Narodne Banke Srbije u Nemanjinoj ulici u Beogradu. Predavači na konferenciji su aktuelni i inspirativni lideri današnjice iz raznih sfera poslovanja, kao i kulturnog i javnog života. Kompanije se mogu uključiti kao partner projekta ili kao član sponzorske grupe.

Više informacija možete naći na web sajtu www.newleaders.org.yu

2. Međunarodni program stručnih praksi

AIIESEC-ov Program praksi omogućava organizacijama da pristupe studentima i diplomcima velikog potencijala u okviru globalne mreže koja obuhvata više od 100 zemalja. Sa preko 3500 partnera svake godine, pristup AIIESEC-ovim praktikanima potvrđen je kao efikasno rešenje za kratkoročne i dugoročne kadrovske potrebe.

Program omogućava Vašoj kompaniji da regrutuje mlade diplomce i postdiplomce u periodu od 2 do 12 meseci i uključiti ih u rad na projektima i aktivnostima kompanije.

Tipovi stručnih praksi: Menadžment – praksa u oblastima: administracija, finansije, računovodstvo, marketing, project management, PR i HR; Informacione tehnologije – Prakse vezane za upravljanje i razvoj u oblasti web-a, software-a, mreža i baza podataka. Ove prakse obuhvataju i različite tipove inženjeringa; Obrazovanje – prakse se odnose na promociju i razvoj programa, predavanja i savetovanja u oblasti obrazovanja; Društveni razvoj – praksa u oblastima vezanim za NGO. Te oblasti obuhvataju prava dece, zaštitu životne sredine, širok spektar tema u oblasti razvoja društva.

Banka hrane

Web: www.bankahrane.org; E-mail: info@bankahrane.org

Misija: Banka hrane je osnovana sa ciljem da doprinese smanjenju siromaštva u Srbiji i da se uključi u borbu protiv gladi i rasipanja hrane. Organizovana je po uzoru i na principima 188 banaka hrane koje danas uspesno deluju u 17 zemalja Evrope. Misija Banke hrane, pored neposredne borbe protiv gladi, uključuje i podizanje nivoa javne svesti o problemu siromaštva u Srbiji, podizanje i razvijanje javne svesti o kulturi davanja i donatorstva, unapređivanje i razvijanje svesti o društveno odgovornom poslovanju. Glavna delatnost Banke hrane sastoji se u prikupljanju prehrambenih proizvoda i njihove distribucije ugroženim grupama stanovništva. Banka hrane teži razvijanju partnerstva sa svim relevantnim subjektima i aktivnom uključivanju što većeg broja subjekata u suzbijanje siromaštva i gladi.

Ciljna grupa: Osobe koje žive ispod granice siromaštva, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Socijalna zaštita, volonterstvo.

Aktuelni projekti:

1. Deset banaka za deset meseci

Cilj projekta je obezbeđivanje obroka za decu blago ometenu u razvoju, koja pohađaju osnovnu školu «Sava Jovanović – Sirogojno» u Zemunu, jednu od najvećih takvog tipa u zemlji. To su deca koja potiču iz socijalno ugroženih porodica ali ne spadaju u kategoriju kojoj država obezbeđuje besplatne obroke u školi tokom celodnevne nastave. Trajanje projekta je deset meseci, odnosno jedna školska godina.

2. Pomoć u hrani za korisnike MOP-a

Sakupljanje namirnica na mesečnom nivou i njihova distribucija socijalno ugroženim grupama. Cilj projekta je doprinos rešavanju problema siromaštva u Srbiji, odnosno osnaživanju najugroženijih grupa koje žive ispod granice siromaštva. Predviđeno je da projekat traje 12 meseci.

Beogradska otvorena škola

Web: www.bos.rs; E-mail: bos@bos.rs

Misija: Beogradska otvorena škola (BOŠ) je nevladina, neprofitna, obrazovna organizacija. BOŠ doprinosi ukupnom razvoju društva kroz dodatno obrazovanje i obuku nosilaca društvenih promena, istraživanje i razvoj javnih politika u cilju izgradnje moderne zajednice zasnovane na demokratskim vrednostima.

Ciljna grupa: Mladi.

Oblast interesovanja: Obrazovanje, lokalni ekonomski razvoj.

Aktuelni projekti:

1. Odeljenje za napredne dodiplomske studije - DAUS

DAUS povezuje odabrane studente završnih godina univerziteta u Srbiji, kroz multidisciplinarnu akademsku programe iz oblasti društvenih i humanističkih nauka. Jednogodišnji akademski Program Multidisciplinarnih dodiplomskih studija se temelji na multidisciplinarnim modulima i programu stažiranja i tutorskom radu. Program stažiranja čine dve celine: praktični i tutorski rad. Praktični rad čine aktivnosti studenata koje se odnose na obavljanje poslova u organizaciji u kojoj se vrši praksa, a koje unapred definiše ta organizacija. Smatramo da bi program stažiranja mogao biti zanimljiv predstavnicima biznisa i voleli bismo da ostvarimo saradnju na tom polju. Verujemo da bi kompanijama u procesu regrutovanja

veoma mogla koristiti razvijena mreža od preko 900 naših studenata, koji su po pravilu veoma aktivni, društveno svesni i angažovani, a pripadaju najboljim studentima Beogradskog univerziteta.

2. Informativni veb servis za srednjoškolce MINGL - www.mingl.org

Mingl je jedinstveni izvor informacija za srednjoškolce na srpskom internetu i kao takav je prepoznat putem brojnih pozitivnih kritika i ostvarenu saradnju sa više desetina srednjih škola, Ministarstvom kulture i Ministarstvom za omladinu i sport. Mingl srednjoškolcima nudi svakodnevno ažurirana obaveštenja o stipendijama, aktuelnim konkursima i mogućnostima za usavršavanje i zabavu. U okviru Mingla funkcioniše i onlajn srednjoškolska redakcija od 20 srednjoškolaca iz cele Srbije, koji redovno pišu članke za svoje vršnjake, posetioce portala. Možda za predstavnike biznisa najzanimljiviji program u okviru Mingla je Job Shadowing, prilika koju svakoga meseca pružamo srednjoškolcima - da provedu jedan radni dan sa predstavnikom nekog zanimanja. Voleli bismo da pozovemo predstavnike firmi da se uključe u ovaj program i motivišu srednjoškolce da upisuju fakultete i obrazuju se za oblasti u kojima nedostaju stručnjaci.

Fenomena

E-mail: fenomena06@gmail.com

Misija: Misija našeg udruženja je poboljšanje kvaliteta života žena u Kraljevu.

Ciljna grupa: Mladi, žene žrtve nasilja, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Ljudska prava, lokalni ekonomski razvoj, zdravstvena zaštita.

Aktuelni projekti:

1. Nezastupane/nezastupljene

Cilj projekta je kreiranje sporazuma o saradnji nadležnih institucija: Policijska Uprava, Centar za socijalni rad, Javno tužilaštvo, Opštinski sud i Zdravstveni centar; i Udruženja Fenomena u reagovanju, rešavanju i prevenciji nasilja u

porodici. Projekat traje do kraja jula 2008. Značajno je napomenuti da će u okviru ovog projekta predstavnicima/e navedenih institucija proći obuku „Nasilje u porodici i institucionalna zaštita“

2. Jednake mogućnosti – pitanje za saradnju zajednica

Program sačinjen od više malih projektnih aktivnosti – 1. Istraživanje na temu „Najveće prepreke i potrebe koje žene imaju u procesu zapošljavanja i samozapošljavanja“, 2. Centar za nenasilje (podrška SOS telefonu), 3. Razmena iskustava i metodologija za prevenciju kancera (Kraljevo-Trento) i izrada studijskog dokumenta, 4. Studije roda (serijal interdisciplinarnih predavanja).

Centar za kvalitetno obrazovanje

Web: <http://cko.bos.org.yu>; E-mail: radosavljevic.jasna@gmail.com

Misija: Centar za kvalitetno obrazovanje je osnovan kao nestranačko, nevladino i neprofitno udruženje građana koje svoju misiju ostvaruje u oblasti obrazovanja, socijalne zaštite, kulture, informisanja, ekologije i razvoja civilnog društva. Cilj organizacije je stvaranje uslova za održiv društveni razvoj, za društvo jednakih šansi, socijalne pravde i građanske participacije. Centar za kvalitetno obrazovanje svoju misiju realizuje kroz: unapređivanje razumevanja i saradnje između ljudi, formalnih i neformalnih grupa i institucija; stvaranje uslova za jednake mogućnosti za slobodno učestvovanje svih zainteresovanih u procesu globalne razmene znanja i informacija; izgradnju i jačanje kapaciteta korisnika; mobilizaciju zajednice uz aktivnu participaciju građana.

Ciljna grupa: Deca, osobe sa invaliditetom, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Socijalna zaštita, ljudska prava, obrazovanje.

Aktuelni projekti:

1. Obezbeđivanje kvalitetnog predškolskog obrazovanja za svu decu

Cilj projekta je povećanje dostupnosti kvalitetnom predškolskom obrazovanju deci marginalnih grupa uzrasta od 3 do 7 godina. Vrednosti koje projekat razvija su: pravo sve dece na obrazovanje, aktivna participacija dece i roditelja u obrazovnom procesu i partnerski odnos između dece, roditelja i vaspitača. Jedan aspekt projekta je uspostavljenje aktivne uloge nevladinih organizacija i ostalih ključnih aktera u promociji i realizaciji prava dece na obrazovanje. Projekat se realizuje u Beogradu i Užicu i traje od 2005-2008 godine.

2. Društveni klub

Cilj projekta je unapređenje položaja i podizanje kvaliteta života osoba sa invaliditetom smeštenih u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu, stvaranjem uslova za veću internu i eksternu socijalnu integraciju; za samorealizaciju, povećanje ličnih kompetencija i preuzimanje odgovornosti za kvalitet vlastitog života; poboljšanje kvaliteta slobodnog vremena i rad na senzibilizaciji lokalne zajednice za potrebe osoba sa invaliditetom. Projekat traje od septembra 2007 do avgusta 2008.

CARITAS Srbije i Crne Gore

Web: www.caritas.rs; E-mail: secretariat@caritas.org.yu

Misija: Misija Caritas-a ocrtava se u promociji i svedočenju delotvorne hrišćanske ljubavi u službi celokupnog razvoja čoveka, ostvarenja socijalne pravde i mira i izgradnje civilnog društva. Caritas planira da postane organizacija koja prvenstveno vodi brigu o starima, deci i mladima, mentalno obolelima i zavisnicima. U skladu sa potrebama i mogućnostima planira se i briga o hendikepiranima, samohranim roditeljima, mnogobrojnim porodicama u potrebi, Romima i drugim manjinama, marginalizovanim, nezaposlenim, zatvorenim i osobama sa posebnim potrebama.

Ciljna grupa: Stari, socijalno marginalizovane grupe, volonteri.

Oblast interesovanja: socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, volonterstvo.

Aktuelni projekti:

1. Briga o starima

Cilj projekta je da se poboljša kvalitet života starih i nemoćnih ljudi, bolesnih, fizički hendikepiranih, zatim ljudi bez rođaka ili sa slabom socijalnom komunikacijom, kroz programe kućne nege i dnevnih centara. U realizaciji projekta učestvuju 134 volontera, a projekat se realizuje u Subotici, Nišu, Baru, Zrenjaninu, Novom Sadu, Sremskoj Mitrovici, Rumi, Šidu, Staroj Pazovi, Aleksincu, Šapcu i Valjevu.

2. Program mentalnog zdravlja

Ovaj projekat je nastao kao odgovor na potrebe jedne od najranjivijih grupa društva: psihijatrijskih pacijenata. Pored humanizacije psihijatrijskih bolnica i poboljšanja uslova života pacijenata i promovisanja moderne psihijatrijske službe, program je uključio i aktivnosti senzibilizacije i promovisanja community based pristupa, podršku procesima deinstucionalizacije i uključivanje pacijenta u socijalni i/ili porodični kontekst.

Društvo za zaštitu mentalnog zdravlja dece i omladine

Web: www.oknis.org.yu; E-mail: oknis@medianis.net

Misija: Naša misija je uspostavljanje građanskog društva i razvoj lokalne zajednice kroz razne edukativne i kreativne radionice i društvene akcije na polju tolerancije, interkulturalnosti i drugih vrednosti.

Ciljna grupa: Deca, mladi, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Ljudska prava, obrazovanje, volonterstvo.

Aktuelni projekti:

1. Program Kontakt organizacije civilnog društva (KOCD)

Projekat se sprovodi uz podršku Tima potpredsednika Vlade RS za implementaciju Strategije za smanjenje siromaštva od juna 2007, a naša organizacija je kontakt organizacija za decu. Cilj programa je da se uspostavi i unapredi komunikacija i dijalog između predstavnika civilnog

društva i državnih institucija i lokalnih samouprava i da se organizacije civilnog društva uključe kao ravnopravan partner u sprovođenje SSS. Aktivnosti programa treba da doprinesu rešavanju pitanja koja se tiču zastupanja interesa i poboljšanja položaja dece kao osetljive grupe, uz saradnju sa lokalnom samoupravom i resornim ministarstvima.

2. Obrazovni i rekreativni program za izbeglu, raseljenu i romsku decu u Srbiji

Projekat se realizuje uz podršku UNHCR, namenjen izbegloj, raseljenoj i romskoj deci iz južne Srbije, Sandžaka, centralne Srbije, okoline Beograda i Vojvodine. Program se sprovodi u 4 kolektivna centra, i partnerstvu sa romskim organizacijama u delu namenjenom raseljenoj romskoj deci. Cilj programa je integracija izbegle i raseljene, kao i romske dece kroz neformalne oblike obrazovnih, rekreativnih i društvenih aktivnosti.

FORCA

Web: www.forcapozega.org; E-mail: forca_pozega@yahoo.com

Misija: Razvoj lokalne zajednice, promocija demokratije i civilnog društva, podrška mladima i pomoć ugroženim grupama.

Ciljna grupa: Mladi, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Lokalni ekonomski razvoj, životna sredina, kultura i umetnost.

Aktuelni projekti:

1. Projekat „Omladinsko preduzetništvo“

Forum civilne akcije Forca Požega već tri godine realizuje projekat „Omladinsko preduzetništvo“ u saradnji sa Business innovation programs (BIP) iz Norveške.

Ovaj program ima za osnovnu aktivnost obuku mladih u osmišljavanju, pokretanju i realizaciji sopstvenog biznisa i predstavlja vannastavnu aktivnost u okviru izabranih škola. Program je kreiran za učenike i njihove nastavnike, kako bi proučili čitav životni ciklus preduzeća i naučili kako da se »nose« sa problemima, ali i sa uspesima koji će pratiti njihov biznis. Osnovni cilj programa je da pruži mladima neophodno bazično znanje i iskustvo u vođenju preduzeća, kroz poslovanje i proizvodnju pravih proizvoda i usluga sa pravim novcem bez ikakvih simulacija, a u obimu koji je

primeren srednjoškolskom uzrastu. Ostali ciljevi ovog programa su: podsticanje razvoja preduzetničkog duha i preduzetničkog ambijenta među mladim ljudima; pomoć mladim ljudima da razviju samoinicijativu, samopouzdanje, kreativnost, timski rad i odgovornost; uvođenje novih praktičnih nastavnih metoda u srednje obrazovanje; uspostavljanje saradnje između srednjih škola i «sveta biznisa».

2. Projekat „Preduzetništvo za odrasle“

Trogodišnji projekat „Preduzetništvo za odrasle“ Forca realizuje uz podršku Business innovation programs (BIP) iz Norveške. Osnovna aktivnost koja se realizuje u okviru ovog projekta je obuka polaznika programa u izradi adekvatnog biznis plana. Najbolja tri biznis plana nagradjuju se finansijski. Ciljevi projekta su pružanje teorijske osnove učesnicima za ulazak u sopstveni biznis, upotreba praktičnih metoda za razvijanje i prenos poslovne ideje u poslovni plan i pružanje informacija o osnovnim zakonima i pravilima za mala i srednja preduzeća kao i mogućnostima lokalnog finansiranja.

Fond centar za demokratiju

Web: www.centaronline.org; E-mail: info@centaronline.org

Misija: Fond Centar za demokratiju je nevladina, nestranačka i neprofitna organizacija koja doprinosi razvoju demokratskog društva u Srbiji jačanjem ljudskih i institucionalnih kapaciteta kroz istraživačke, edukativne i razvojne programe i unapređenjem ostvarivanja ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava.

Ciljna grupa: Mladi, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Socijalna zaštita, ljudska prava, lokalni ekonomski razvoj.

Aktuelni projekti:

1. Kampanja SNAGA DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI

Projekat ima za cilj promociju i podizanje svesti o važnosti poštovanja i zaštite ekonomskih i socijalnih, posebno prava u sferi rada i radnih odnosa, kao i njihovom značaju za demokratski i održivi društveni razvoj. Kampanja predstavlja deo šireg programa "Unapređenje kulture ljudskih prava", koji se realizuje uz finansijsku pomoć Evropske Unije, kroz program "Evropska inicijativa za demokratiju i ljudska prava (EIDHR) mikro projekti". Kampanja je sprovedena u devet gradova – Zrenjanin, Kragujevac, Užice,

Kraljevo, Kruševac, Paraćin, Niš, Novi Sad i Subotica. U junu će biti organizovana Nacionalna konferencija u Beogradu, kada će biti predstavljeni rezultati čitave kampanje. Prikupljena su individualna svedočenja građana o kršenju njihovih radnih prava, koja su objavljena u publikaciji "O poštovanju radnih prava iz radnog odnosa – Primeri kršenja prava zaposlenih". Takođe, prikupljeni su i pozitivni primeri kompanija, objavljeni u publikaciji "Dobra praksa korporacija u zaštiti radnika".

2. Demokratski politički forum – Građani i politika

Svrha projekta je da doprinese poboljšanju imidža politike u srpskom društvu kroz motivisanje političkih partija da prilagode svoje programe i aktivnosti glavnim pitanjima koja postavljaju građani, kao i kroz ohrabrivanje građana da povećaju svoje učešće u političkom procesu, putem promocije političke kulture i uspostavljanja kanala komunikacije između kreatora politike i građana. Komunikaciju podstičemo organizovanjem javnih debata među glavnim društvenim akterima o političkim pitanjima i kroz kreiranje i održavanje interaktivnog web portala.

Centar za samostalni život invalida

Web: www.cilsrbija.org; E-mail: cilsrbija@digit.co.yu

Misija: Centar za samostalni život invalida Srbije je svoj rad je bazirao na načelu poznatom kao cross-disability što znači da okuplja osobe sa različitim vrstama prvenstveno telesnog invaliditeta, koje povezuju zajedničke potrebe i interesi. Centar deluje iz središta u Beogradu i šest podružnica u drugim gradovima Srbije, radeći na promovisanju filozofije samostalnog života osoba sa invaliditetom i stvaranju uslova za njenu primenu u Srbiji. Misija Centra obuhvata: zastupnički rad; promovisanje socijalnog pristupa invalidnosti; afirmisanje sposobnosti osoba sa invaliditetom; testiranje i promovisanje novih usluga za podršku osobama sa invaliditetom; podizanje svesti o potrebi stvaranja pristupačne životne sredine, uključujući stanovanje i transport; delovanje na smanjenju dvostruke diskriminacije i promovisanja prava žena sa invaliditetom.

Ciljna grupa: Osobe sa invaliditetom.

Oblast interesovanja: Socijalna zaštita, ljudska prava, lokalni ekonomski razvoj.

Aktuelni projekti:

1. SHARE SEE projekat

Cilj projekta je pružanje podrške organizacijama OSI da razviju održive kapacitete na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou, kako bi bile u mogućnosti da učestvuju i utiču na reforme socijalne politike i praćenje njihovog sprovođenja. Projekat se završava 2008. godine.

2. Raskorak između politike i prakse

Projekat se realizuje uz podršku UNDP. Urađeno je ispitivanje trenutnog stanja u praksi u skladu sa politikom i strategijom socijalne zaštite, s posebnim osvrtom na servise podrške za osobe sa invaliditetom. Ovaj projekat se upravo završava i očekuje se objavljivanje istraživanja «Servisi socijalne zaštite namenjeni osobama sa invaliditetom: Usklađivanje politike i prakse»

Grupa 484

Web: www.grupa484.org.yu; E-mail: office@grupa484.org.yu

Misija: Grupa 484 u Srbiji i regionu Jugoistočne Evrope zajedno sa migrantima, lokalnim stanovništvom, naročito mladima i organizacijama i pojedincima/kama koji sa nama dele iste vrednosti, gradi društvo jednakih mogućnosti u kom se poštuje različitost i prava svih.

Ciljna grupa: Izbegla i raseljena lica, povratnici, mladi, osobe koje žive ispod granice siromaštva, socijalno marginalizovane grupe.

Oblasti interesovanja: Socijalna politika, obrazovanje, zdravstvena zaštita, volonterstvo.

Geografska oblast aktivnosti: Srbija, inostranstvo.

Aktuelni projekti:

1. Podrška procesu readmisije kroz održivu reintegraciju povratnika iz Zapadne Evrope u Srbiju

Cilj projekta je da pruži podrška povratnicima iz Zapadne Evrope po osnovu ugovora o readmisiji. Projekat se realizuje kroz četiri komponente – 1) Psihosocijalna podrška povratnicima 2) Informativno pravna podrška povratnicima 3) Ekonomska podrška povratnicima i 4) Zagovaranje poboljšanja položaja povratnika. Projekat traje 24 meseca (jun 2007 – jun 2009)

2. Zagovaranje za zakon o socijalnom stanovanju

Cilj projekta je doprinos rešavanju stambenog pitanja prisilnih migranata i ostalih ranjivih grupa. Projekat je usmeren na zagovaranje za uključivanje ranjivih kategorija stanovništva, prvenstveno izbegle i raseljene populacije, u zakonska rešenja koja će urediti oblast socijalnog stanovanja i stambenu politiku Republike Srbije. Aktivnosti na projektu biće usmerene na osmišljavanje i formulisanje amandmana na postojeći nacrt zakona, kao i na kreiranje rešenja za uključivanje pomenutih kategorija u ostala strateška dokumenta poput Strategije socijalnog stanovanja i Nacionalne stambene politike. Aktivnosti će biti realizovane kroz istraživanje o praksama i pravnoj regulativi u oblasti socijalnog stanovanja u regionu i EU, kroz okrugle stolove sa svim zainteresovanim stranama i ekspertima u ovoj oblasti kao i kroz niz sastanaka sa donosiocima odluka iz relevantnih državnih organa koji su nadležni za oblast socijalnog stanovanja i regulisanje stambene politike Republike Srbije. Projekat traje 9 meseci (mart 2008-oktobar 2008)

Lastavica

Web: www.lastavica.org.yu; E-mail: lastavic@eunet.yu

Misija: Osnaživanje osetljivih grupa stanovništva (izbeglice, stari, nezaposleni, socijalno ugroženi, deca...) kroz programe edukacije, dohodovne aktivnosti, psihosocijalnu podršku i razmenu informacija.

Ciljna grupa: Stari, ugrožene manjinske grupe, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Socijalna zaštita, lokalni ekonomski razvoj, obrazovanje.

Aktuelni projekti:

1. Mreža NVO u Centralnoj i Istočnoj Evropi

Mreža obuhvata organizacije koje se bave pitanjima starijih, predstavnike 15 zemalja. NVO Lastavica je predstavnik i koordinator ovog projekta za Srbiju. Cilj projekta je jačanje nacionalnih mreža koje se bave starijim osobama u pojedinačnim zemljama, konkretno u Srbiji jačanje mreže HumanaS koja okuplja 15 organizacija. Specifičan cilj ovog projekta je zalaganje za socijalne penzije kao mehanizma za smanjenje siromaštva medju najsiromašnijim starijim ljudima, ispitivanje izvodljivosti, preporuka

konkretnog modela socijalnih penzija za Srbiju, razmena iskustva sa zemljama koje imaju socijalne penzije, obuka civilnog sektora za snažno zalaganje za uvođenje socijalnih penzija. Donator ovog projekta Help the Aged. Projekat traje od 2007. do 2009. godine.

2. Mesni centar Busije

Partneri: NVO Lastavica i Udruženje građana Busije; donator: CAFOD. Cilj projekta je osnaživanje ranjivih kategorija stanovništva (izbegla lica, nezaposleni) kroz edukacije, ekonomsko osnaživanje i jačanje udruženja izbeglica razvijanjem community centra u izbegličkom naselju Busije. Mesni centar građana je otvoren za različite potrebe stanovnika naselja (obuke za nezaposlene, saradnja sa domom zdravlja i centrom za socijalni rad i sl.). Partnerska organizacija UG „Busije“ unapredila je svoje kapacitete i postala relevantan zagovarač za prava građana naselja na lokalnom nivou i prepoznatljiva izbeglička organizacija na nacionalnom nivou.

KEC MNRO

Web: www.kecmnro.org.rs; E-mail: kecmnro@eunet.rs

Misija: KREATIVNO EDUKATIVNI CENTAR ZA MENTALNO NEDOVOLJNO RAZVIJENE OSOBE - KEC MNRO je socio-humanitarna organizacija koja se bavi realizacijom projekata vezanih za edukaciju, kreativan razvoj i savetovanje osoba sa mentalnim teškoćama i sa invaliditetom, dece, mladih, izbeglica, raseljenih lica i dece iz ugroženih socijalnih sredina; informisanjem i ostvarivanjem njihovih prava; poboljšanjem njihovog kvaliteta života i integracijom u socijalnu sredinu kroz radno angažovanje i zapošljavanje.

Ciljna grupa: Mladi sa mentalnim teškoćama, osobe sa invaliditetom i socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Socijalna zaštita, ljudska prava, kultura i umetnost.

Aktuelni projekti:

1. Dnevni centar za mlade mentalno nedovoljno razvijene osobe - svakodnevno zbrinjavanje MNRO uz bogat spektar aktivnosti u cilju njihovog osamostalijavanja, prevencije institucionalizacije i integracije u socijalnu sredinu.

2. Integracija MNRO u socijalnu sredinu, kroz radno angažovanje i zapošljavanje MNRO na javnim mestima: McDonald's restoranima, Parking servisu, Jevrejskoj opštini, Delta kompaniji i privatnom biznis sektoru.

NALED

Web: www.naled-serbia.org; E-mail: naled@naled-serbia.org

Misija: NALED je formiran da bi podstakao kvalitetniju saradnju svih važnih društvenih činilaca radi bržeg i uspešnijeg privrednog preobražaja Srbije. U tom cilju pozvane su na dijalog relevantne institucije privrede, države i društva, kako nacionalne tako i lokalne, a naročito se ohrabruje njihovo sadejstvo zbog neizbežnih procesa decentralizacije i deregulacije sistema.

Ciljna grupa: Mladi.

Oblast interesovanja: Lokalni ekonomski razvoj, obrazovanje, filantropija.

Aktuelni projekti:

1. Sertifikacija opština sa pozitivnom poslovnom klimom

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED) i Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA) saraduju sa važnim akterima na nacionalnom nivou i opštinama na izradi i uvođenju programa sertifikacije za opštine sa pozitivnom poslovnom klimom. Program sertifikacije ima za cilj da poboljša saradnju svih onih aktera koji su uključeni u proces privlačenja i realizacije stranih investicija kao i da promoviše standarde koji stvaraju pozitivnu poslovnu klimu. Ovaj program će omogućiti opštinama da

kroz sertifikat pokažu potencijalnim investitorima da mogu da ponude zdravo okruženje koje pogoduje razvoju biznisa. Ovaj projekat je trajna aktivnost NALEDa.

2. Kampanja „Iz Lavirinta“

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED), u saradnji s B92 i projektima Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) za podsticaj ekonomskom razvoju opština i razvoj konkurentnosti Srbije, pokrenula je kampanju „Iz Lavirinta“ čiji je cilj eliminacija suvišnih i zastarelih administrativnih procedura kako bi se privredi olakšalo poslovanje. Pored konkretnih ušteda u vremenu i novcu, olakšanje procedura ce unaprediti i zakonitost u radu privrednika i investicija.

Strani investitori i građani imali su priliku da ukažu na neefikasne procedure i pošalju svoje predloge, jer direktni efekti racionalnije administracije podrazumevaju smanjenje troškova i unapređenje zakonitosti i efikasnosti u radu institucija. Sve kvalitetne predloge koje je NALED prikupio (230, po oblastima navedenim u uvodnom delu izveštaja) smo prosledili na pravnu analizu kako bismo utvrdili tačan problem i propis na koji upućuje, odnosno da identifikujemo instituciju koja je nadležna i predložimo rešenje.

Romano alav

E-mail: romanoalav@ptt.yu

Misija: Organizacija postoji da bi radila na integraciji Romkinja i Roma u lokalnu zajednicu, kroz zdravstvene i obrazovne programe uz poštovanje multietničke tolerancije. Zalažemo se za: smanjenje broja nepismenih Roma u opštini Kruševac kroz edukaciju; unapređivanje zdravlja Romkinja i Roma kroz sprovođenje preventivnih programa; poboljšanje položaja Romkinja i njihovo aktivnije uključivanje u zajednicu; senzibilizaciju javnosti za kulturu i tradiciju Roma kroz adekvatne programe i kampanje; unapređenje i razvijanje saradnje sa relevantnim institucijama, kroz zastupanje i partnerstvo.

Ciljna grupa: Deca, ugrožene manjinske grupe, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Ljudska prava, obrazovanje, zdravstvena zaštita.

Aktuelni projekti:

1. Romkinje u akciji

Cilj projekta je osnaživanje žena Romkinja starosti od 18

do 50 godina iz naselja Panjevac i Lazarica za uključivanje u zajednicu kroz radioničarski rad i povezivanje žena sa ključnim akterima u zajednici; senzibilizacija javnosti za pitanja Romkinja i Roma u zajednici kroz saradnju sa medijima i lokalnom vlasti, povećanje nivoa informisanosti žitelja naselja Panjevac i Lazarica o osnovnim pravima, dužnostima i obavezama u zajednici kroz javne sastanke, individualnu podršku i podsticanje uzajamne podrške žitelja. Oblasti rada su: socijalna zaštita, ljudska prava. Projekat će trajati 15 meseci.

2. Razvojno obrazovni centar

Cilj projekta je povećanje nivoa obrazovanosti romske dece kroz svakodnevni rad i realizaciju kompezatornog obrazovanja. Oblast rada je obrazovanje i vaspitanje. Projekat će trajati 10 meseci. Ciljna grupa je šezdesetoro dece romske nacionalnosti, uzrasta od 5 do 15 godina u naselju Panjevac, najugroženijem i najsiromašnijem naselju u opštini Kruševac.

Resurs centar Niš

Web: www.rcnis.org.yu; E-mail: office@rcnis.org.yu

Misija: Misija Resurs Centra Niš je razvoj lokalnih zajednica uz podizanje svesti građana pokretanjem i realizacijom lokalnih, regionalnih i međunarodnih inicijativa, razvojnih i održivih programa usmerenih ka promociji i osnaživanju civilnog društva, vladavine prava, ljudskih prava i sloboda kao osnovnih preduoslova za priključivanje modernim i demokratskim društvima u EU.

Ciljna grupa: Mladi, osobe sa invaliditetom, socijalno marginalizovane grupe.

Oblast interesovanja: Ljudska prava, lokalni ekonomski razvoj, kultura i umetnost.

Aktuelni projekti:

1. Umetnost davanja

Projekat je ušao u treću godinu realizacije, sa oko 30 kulturno umetničkih događaja, i šest donacija gradu u vrednosti od oko 80.000 eura. UMETNOST DAVANJA ima za cilj otvaranje grada za najbolja domaća i strana kulturna dostignuća iz oblasti muzike i teatra i pružanje konkretne humanitarne pomoći ustanovama i pojedincima u Nišu kojima je ona najpotrebnija. Izvođenje predstava i koncerata pomognuto je donacijom DIN „Fabrike duvana“ A.D.

Niš u sastavu Philip Morris International, a projekat ima za cilj uključivanje i drugih privrednih subjekata našeg grada koji, takođe, svojim doprinosom kroz kupovinu karata, mogu da postanu donatori u ovoj humanitarnoj akciji.

2. Zlatni rudnik – izgradnja kapaciteta aktera lokalne kulturne politike u jugoistočnoj Srbiji

RC Niš je partner u ovom projektu koji finansijski podržava Švajcarski program za kulturu SCP. Projekat traje od januara 2008. do decembra 2010. SCP je već podržao pilot-fazu ovog projekta koja je realizovana od jula 2006. do februara 2007. godine Leskovcu, Nišu i Vranju.

Cilj projekta je stvaranje uslova za održivo poboljšanje kulturnog života u pet regionalnih centara jugoistočne Srbije (Niš, Leskovac, Vranje, Piro i Zaječar) kroz izgradnju kapaciteta ključnih institucionalnih i vaninstitucionalnih aktera kulturne politike (uključujući i tu OGI), ustanovljenje mehanizama njihove međusobne saradnje unutar i između gradova iz regiona jugoistočne Srbije i uključivanje u proces kulturne razmene sa drugim gradovima u Srbiji (i regiona zapadnog Balkana).

Inicijativa za inkluziju VelikiMali

Web: www.velikimali.org; E-mail: office@velikimali.org

Misija: unapređenje ličnog i društvenog života dece sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica, kroz individualizovan pristup i uvažavanje njihovih različitosti i mogućnosti.

Ciljna grupa: Deca, osobe sa invaliditetom, volonteri.

Oblast interesovanja: Socijalna zaštita, ljudska prava, obrazovanje.

Aktuelni projekti:

1. Program „Kvalitetno obrazovanje za sve“

Ovaj program realizujemo od 2000. godine u cilju realizacije prava dece sa smetnjama u razvoju na obrazovanje. Ovaj program obuhvata: direktan rad sa decom s smetnjama u razvoju na uključivanju u redovan vaspitno-obrazovni sistem – uključivanje u redovne vrtičke grupe sa ili bez asistencije za dete, obezbeđivanje podrške i uslova za kvalitetan boravak u vrtiću; podrška deci sa smetnjama u razvoju u uključivanju u redovne škole; vođenje celodnevno-integrativnog vrtića „Lasta“ u Pančevu u saradnji sa predškolskom ustanovom „Dečija radost“; rad sa vaspitačima, učiteljima, pedagogima, psiholozima, kroz redovne konsultacije, savetovanje, kontinuirano organizovanje seminara, obuka, treninga o inkluzivnom obrazovanju; rad

sa porodicama dece sa smetnjama u razvoju: osnaživanje kroz besplatnu pravnu pomoć, konsultacije, organizovanje seminara; Aktivnosti zastupanja i javne kampanje: učestvovanje u izradi dokumenata o kvalitetnom obrazovanju, zagovaranje kod donosioca odluka, učestvovanje u izradama i izmenama zakona, javne i medijske akcije.

2. Program za volontere (projekti „Budi volonter/ka“ i „Inovativni pristup u radu – rad kroz igru... igra“)

Program za volontere, pokrenut 2002. godine, za cilj ima promociju volonterizma kao aktivnog oblika izgradnje civilnog društva i jačanje kapaciteta organizacije VelikiMali. U ove projekte uključeni su mladi (mladi široke populacije i mladi sa hendikepom), uzrasta od 15 do 30 godina, koji, pored programa obuke, aktivno učestvuju u kreiranju i izvođenju različitih javnih akcija (Dan igre, promotivni AntiDefekt štand, promotivnim i javnim aktivnostima, pripremi dokumentarnog filma) kako bi se osnažili za građanski aktivizam. Pored toga, u saradnji sa European Play Association, organizujemo seminar o korišćenju igre kao metoda rada sa decom i mladima.

Terra`s

Web: www.terras.org.yu; E-mail: terras@terras.org.yu

Misija: Udruženje TERRA'S je osnovano u cilju zaštite, očuvanja i unapređenja životne sredine i zdravlja ljudi. Radi ostvarivanja svog cilja prioritarna oblast Udruženja je organska proizvodnja, biodinamička, multifunkcionalna i dobra poljoprivredna praksa, zatim oblasti: ruralni razvoj (agro-eko-etno turizam i druge oblasti koje doprinose razvoju sela); održivi razvoj; energetska efikasnost; upravljanje otpadom; problem ambrozije i drugog korovskog bilja.

Ciljna grupa: Deca, mladi, stari.

Oblast interesovanja: Lokalni ekonomski razvoj, životna sredina, obrazovanje.

Aktuelni projekti:

1. **„Zelena eko-korpa“** (2007/08.) je podržavan preko grant programa SECTOR koji sprovodi Regionalni centar za životnu sredinu iz Budimpešte (REC), a finansira ga Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA). Realizuje se u saradnji sa zagrebačkom Udrugom Ecologica iz Zagreba. Aktivnosti traju 18 meseci, sa ciljem

da se unapredi održiva i zdravija konzumacija hrane u urbanim područjima Srbije i Hrvatske. Projektom je predviđena kućna dostava organskih, kako su nazvane zelene eko- korpe, na adrese potrošača u Subotici i Zagrebu. Sistemom kućne dostave zelene eko-korpe, zbog nepostojanja posrednika, smanjiće se troškovi potrošača, dok će se profitabilnost organskog proizvoda povećati. Na ovaj način, potrošači iz gradskih sredina pružaju podršku malim proizvođačima organskih proizvoda i potpomažu lokalni ekonomski razvoj.

2. **„Organska farma – moja egzistencija“** (2008.) finansira Pokrajinski sekretarijat za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova. U cilju vraćanja mladih na selo i obezbeđivanje uslova da u njima ostanu, zaposle se i zasnuju porodicu, kroz ovaj projekat im se otvara perspektivu i mogućnost da sve to ostvare kroz bavljenje organskom proizvodnjom.

telenor fondacija

Telenor fondacija: Tu smo da pomognemo

Kompanija Telenor veruje da se uspeh ne meri samo dobrim poslovnim rezultatima i istaknutim mestom na tržištu, već i odgovornošću prema zajednici u kojoj posluje i njenim ljudima. U prilog tome govori i prvo mesto Telenor grupe na prestižnoj listi Dau Džons indeksa održivosti (Dow Jones sustainability index). Ovaj indeks rangira svetske kompanije, na osnovu procene celokupnog finansijskog, društvenog i ekološkog učinka. Telenor je ponosan što je na prvom mestu u konkurenciji 24 najveća svetska mobilna operatora. Naša kompanija osnovala je Telenor fondaciju, u martu 2007. godine. Kao najveći strani investitor u Srbiji, Telenor putem Fondacije nastavlja da ulaže u Srbiju i pomaže razvoj njenih društvenih potencijala. Želja nam je da pomognemo u rešavanju nekih teškoća sa kojima se suočava srpsko društvo i zato Fondacija inicira i podržava projekte koji nude delotvorna, održiva i razvojna rešenja na teritoriji cele Srbije. To je, ujedno, i smisao jedinstvenog koncepta korporativne društvene odgovornosti, koji Telenor Grupa sa uspehom sprovodi širom sveta (www.telenor.com/cr).

Ubrzo nakon dolaska na srpsko tržište počeli smo da razmišljamo o tome kako da započnemo rad u oblasti društvene odgovornosti. Činjenica da smo pozvali eksperte iz različitih oblasti da budu u Upravnom odboru Fondacije govori u prilog tome da ne želimo da naši

poslovni planovi utiču na strategiju Fondacije, već da se ona rukovodi potrebama ovog društva i da doprinese njegovom uspešnom rastu i razvoju. Trudimo se da ostvarimo dugoročan efekat, tako što projekte koje pomognemo pratimo i podržavamo tokom dužeg vremenskog perioda. Naši rukovodioci lično učestvuju u projektima Fondacije i tako prate njihov napredak. Trudimo se da i zaposleni daju svoj doprinos volonterskim radom, kako bi ličnim primerom i naporima doprinali postizanju ciljeva Fondacije. Kada smo oformili Upravni odbor Telenor fondacije, našli smo se pred komplikovanim zadatkom: definisati oblasti rada Fondacije, istražiti potrebe srpskog društva i teškoće koje, svojim doprinosom, želimo da rešimo. Danas je pažnja Telenor fondacije, pre svega, usmerena ka mladima, njihovom obrazovanju i profesionalnom usavršavanju, ka društveno ugroženim grupama i razvoju kulturne produkcije i tržišta umetnosti.

Od svog osnivanja, Fondacija je podržala više od trideset projekata na koje smo izuzetno ponosni. Sa ciljem da dugoročno doprinosimo njenom razvoju, uspostavili smo strateško partnerstvo sa Istraživačkom stanicom Petnica kod Valjeva, jednim od najznačajnijih naučno-istraživačkih centara za mlade u jugoistočnoj Evropi. U saradnji sa Elektrotehničkim fakultetom Univerziteta u Beogradu, u znak sećanja na našeg najznačajnijeg stručnjaka iz oblasti

telekomunikacija, ustanovili smo nagradu Prof. dr Ilija Stojanović, koja se svake godine dodeljuje studentima i mladim naučnicima, za doprinos u oblasti telekomunikacija u nekoliko kategorija. U saradnji sa Narodnom kancelarijom predsednika Republike, realizujemo projekat „Domaći zadatak“, čiji je cilj izgradnja toaleta u školama u ruralnim oblastima. Najveća digitalna medijska dokumentacija u Srbiji, sa gotovo milion novinskih tekstova iz dnevne i nedeljne štampe, arhiviranih od početka 2003. godine, na raspolaganju je građanima 20 gradova Srbije, upravo zahvaljujući podršci Telenor fondacije i saradnji sa Medijskom dokumentacijom Ebart.

Mnogima je nepoznata činjenica da u Srbiji živi više od 700.000 osoba sa invaliditetom. U borbi za njihove jednake mogućnosti, pokrenuli smo Društveni klub, u okviru Specijalne bolnice za protetiku i ortopedsku hirurgiju, kao i Centar za studente sa hendikepom, pri Univerzitetu u Beogradu. Podržali smo opremanje Prihvatišta, u okviru Doma za vaspitanje dece i omladine u Beogradu.

Telenor fondacija ima uspešnu saradnju i sa partnerima iz nevladinog sektora, a kao rezultat ovakve saradnje, nastali su sportski i etno kampovi za decu sa posebnim potrebama i decu bez roditeljskog staranja na Kopaniku, Staroj Planini i u Čeneju. Na taj način, deci je omogućeno lakše uključivanje i ravnopravno učešće u životu njihovih sredi-

na. Prvo ekološko igralište u Srbiji, prilagođeno deci sa invaliditetom, otvoreno je u Pančevu, uz podršku Misije OEBS-a i Telenor fondacije.

Smatramo da je umetnost isuviše trpela prethodnih godina i da su generacije umetnika nepravedno ostale izvan svetskih trendova i tržišnih praksi. Iz tog razloga, Telenor fondacija je formirala zbirku dela srpske savremene umetnosti, koja danas broji više od 150 slika, fotografija, grafika i skulptura 46 umetnika. Ova dela oplemenila su radni prostor naše Kompanije, a u želji da i naši sugrađani dobiju priliku da uživaju u njima, dela su bila izložena na jednomesečnoj postavci, u Paviljonu Cvijeta Zuzorić u Beogradu, u maju 2008. Takođe, Fondacija je u saradnji sa nevladinom organizacijom Kiosk, kompanijom Duga i lokalnim vlastima, pokrenula inicijativu Pokreni grad, čiji je cilj da se 19 novoosnovanih gradova Srbije ulepša muralima mladih likovnih umetnika.

Telenor fondacija je, u saradnji sa jednom poznatom medijskom kućom iz Beograda, podržala izgradnju Sigurne kuće, a donacijama nameštaja i IT opreme pomogla je više od 50 obdaništa, škola i bolnica širom Srbije.

Bez obzira na veliki broj različitih delatnosti, u osnovi svog delovanja Telenor fondacija ima jedan cilj – da pomogne srpskom društvu da ide napred i da se razvija, a to je temelj našeg društveno odgovornog poslovanja.

O Coca-Cola Hellenic

Coca-Cola Hellenic je jedan od najvećih svetskih proizvođača bezalkoholnih pića. Sa više od 41.000 zaposlenih, Coca-Cola Hellenic snabdeva bezalkoholnim pićima preko 550 miliona potrošača u 28 zemalja, pokrivajući tako široki geografski dijapazon - od zapadne Evrope do istoka Rusije, od Estonije do Nigerije. Dvadeset pet ovih zemalja nalazi se u Evropi, uključujući i 15 članica Evropske unije. Coca-Cola Hellenic proizvodi, prodaje i distribuira vodeće svetske robne marke The Coca-Cola Company, snabdevajući potrošače sa 8 milijardi litara napitaka godišnje. U širok asortiman Coca-Cola Hellenic napitaka koji odgovaraju različitim stilovima života spada preko 500 različitih proizvoda i pakovanja, uključujući gazirana i negazirana bezalkoholna pića, sokove, vodu, sportske i energetske napitke, čajeve i kafu.

Svetski lideri na tržištu bezalkoholnih pića, The Coca-Cola Company i Coca-Cola Hellenic, čine jedinstven Coca-Cola sistem. Tesna saradnja između dve kompanije ogleda se u poštovanju istih vrednosti, odgovornosti prema potrošačima, bliskoj saradnji koja se tiče tržišnih investicija, prezentaciji Coca-Cola proizvoda, kroz savršeno razvijenu prodajnu mrežu i stvaranje snažnih komunikacijskih poruka koje dopiru do potrošača kroz prepoznatljive marketinške aktivnosti.

Coca-Cola Hellenic u Srbiji

Prošle godine Coca-Cola Hellenic proslavila je 10 godina rada u Srbiji pod sloganom: "10 za odličan uspeh". Coca-Cola Hellenic na našim prostorima posluje od 1997. godine, kada je kupovina preduzeća IBP Beograd predstavljala najveću inostranu investiciju u tadašnjoj SR Jugoslaviji.

Povećavanjem proizvodnih kapaciteta, širenjem poslovanja, neprekidnim ulaganjem u kvalitet, brigu o kupcima,

zaštitu životne sredine i svoje zaposlene, do sada je na domaćem tržištu uloženo preko 150 miliona evra. Da bi zadovoljila sve veće i raznovrsnije potrebe potrošača, Coca-Cola Srbija je od 1997. godine učestvovala u svojoj proizvodnji i uvela preko 130 novih proizvoda i pakovanja. Ne samo što je unapredila svoje proizvodne kapacitete, već je i uložila mnogo vremena, znanja i finansijskih sredstava u visok kvalitet svojih proizvoda, okruženje, brigu o kupcima, zaposlene i razvoj lokalne zajednice. Kompanija zapošljava lokalne kadrove, stalno ulaže u lokalno tržište i podržava lokalnu zajednicu.

Posvećenost lokalnom tržištu

Danas je Coca-Cola Hellenic vodeći proizvođač bezalkoholnih pića u Srbiji, i zajedno sa više od 5.000 partnera čini jedan od najuspešnijih poslovnih sistema u zemlji. Kompanija direktno snabdeva više od 4.000 kupaca i saraduje sa oko 230 distributera koji kroz svoju mrežu partnera i maloprodajnih objekata pokrivaju 95 odsto tržišta. Od mega marketa i najvećih prodajnih lanaca u zemlji do samostalnih trgovinskih objekata, Coca-Cola Hellenic proizvodi mogu se nabaviti u skoro svakom maloprodajnom objektu u zemlji.

Sedište kompanije nalazi se u Zemunu gde su na oko 110.000 m² smešteni poslovni prostor, šest proizvodnih linija i magacin. Neprekidnim povećanjem kapaciteta postojeći proizvodni objekat će uskoro biti transformisan u "mega" fabriku.

U Coca-Cola sistem u Srbiji samo u poslednje tri godine uključeni su i Vlasinka, punionica "Rosa" vode - lider na tržištu prirodnih izvorskih voda, kao i Fresh&Co, jedan od vodećih proizvođača sokova čiji se pogoni nalaze u Subotici. Uz domaće brendove, prirodnu izvorsku vodu Rosa,

funkcionalne vode Rosa Emotion i Rosa Focus, voćne sokove, nektare i napitke Next, Next Joy, Next Tea i Su- Voće, Coca-Cola Hellenic asortiman proizvoda u Srbiji sadrži najpoznatija svetska bezalkoholna pića: Coca-Cola, Coca-Cola Light, Coca-Cola Zero, Fanta Orange, Fanta Lemon, Fanta Mango, Fanta Exotic, Fanta Shokata, Sprite, Schweppes - Schweppes Bitter Lemon, Schweppes Tonic water, Schweppes Clear Lemonade, Schweppes Tangerine, Burn, Nestea.

U poređenju sa 2000. godinom, kada je imala samo 2 linije i proizvodnju od 85 miliona litara godišnje, danas Coca-Cola Hellenic Srbija poseduje 3 proizvodna objekta, 6 distributivnih centara širom zemlje, 17 proizvodnih linija i ima proizvodnju od oko 380 miliona litara bezalkoholnih pića godišnje.

Društvena odgovornost

U svakoj od zemalja u kojoj posluje Coca-Cola Hellenic je društveno odgovoran građanin i nastoji da bude partner od poverenja svojoj lokalnoj zajednici. Najviši standardi poslovanja primenjuju se kako u radnoj sredini i na tržištu, tako i u životnom i socijalnom okruženju. U Srbiji Coca-Cola Hellenic je jedan od najvećih kupaca roba i usluga i nastoji da svoje potrebe u što većoj meri zadovolji uz pomoć naših privrednika. Danas ima oko 1.000 domaćih dobavljača koji kompaniju snabdevaju šećerom, limenkama, plastičnom ambalažom, nalepnicama i drugim proizvodnim materijalom.

Više od milion puta u toku svakog dana ljudi širom Srbije posegnu za Coca-Cola proizvodima da bi se osvežili. I zato je kvalitet naša najveća obaveza. U svakoj zemlji u kojoj posluje Coca-Cola Hellenic poštuju ne samo državne

zakone o proizvodnji hrane i njenom obeležavanju i ISO međunarodne standarde, već i svoje striktno standarde izuzetnog kvaliteta. Od odabira sastojaka do proizvodnje i isporuke proizvoda na tržište, kompanija koristi svoj specijalizovani sistem rukovođenja kvalitetom, Coca-Cola Sistem Kvaliteta, zasnovan na najvišim svetskim standardima. Takođe, Kompanija proverava svoju uspešnost kroz povratne informacije koje dobija od kupaca i potrošača i kroz svoje interne programe provere, što joj omogućava da kontinuirano poboljšava svoj već zahtevni sistem kvaliteta.

Odgovornost prema prirodi i njenim darovima jedna je od najozbiljnih obaveza kompanije, kao i pojedinaca zaposlenih u njoj. Coca-Cola Hellenic je identifikovala ključne uticaje svog poslovanja na životnu sredinu, i uspostavila mehanizme za konstantno smanjenje potrošnje prirodnih resursa, sa jasno definisanim dugoročnim i kratkoročnim specifičnim ciljevima. Od februara 2003. Coca-Cola Hellenic u Srbiji upotrebljava prirodni gas, koji značajno smanjuje zagađenje atmosfere, a punionica poseduje i dimnjake koji filtriraju izduvne gasove kako ne bi zagađivali životnu sredinu. Takođe, interni transport se odvija na električni pogon ili prirodni gas, što dodatno doprinosi smanjenju zagađenja prirodne sredine. Kao i svaki pojedinac na planeti, jedan od najvećih svetskih proizvođača bezalkoholnih pića Coca-Cola Hellenic zavisi od vode i njenih ekosistema, kako bi živela i opstala. Zato Coca-Cola sistem i oseća dužnost da se kao društveno odgovoran građanin ponaša prema upotrebi ovog neprocenjivog resursa.

Pored programa uštede vode koji iz godine u godinu konstantno smanjuje utrošak vode po litri proizvedenog

pića, već nekoliko godina kompanija koristi Sistem za preradu otpadnih voda kojim se sve otpadne vode iz punionice prerađuju do nivoa kvaliteta vode koje propisuje Evropska unija. Ova investicija je vredna više od 1,5 milion evra i svojevremeno je predstavljala jedno od najvećih ekoloških gradilišta u zemlji. Pored ISO 9001 standarda za menadžment kvaliteta, kompanija je 2004. bila među prvih 15 u zemlji koja je ispunila zahteve ISO 14001 standarda za zaštitu životne sredine.

Kompanija direktno zapošljava preko 1500 ljudi. Istraživanja pokazuju da jedno radno mesto u našem sistemu otvara mogućnost za deset drugih širom zemlje. Samo u protekle tri godine u Srbiji Coca-Cola Hellenic otvorila je skoro 300 novih radnih mesta. Da bi ostvarila svoju poslovnu strategiju kroz primenu politike ljudskih prava i prava na jednake šanse, Coca-Cola Hellenic pokušava da privuče, motiviše i zadrži talentovane zaposlene i, zauzvrat, da ih angažuje, obuči i nagradi na adekvatan način, uz obezbeđivanje sigurnog, zdravog, pozitivnog i raznovrsnog mesta za rad na kom nema diskriminacije.

Da bi pomogla zaposlenima da steknu neophodne veštine i iskustvo, Coca-Cola Hellenic Srbija stalno ulaže u obuku i razvoj. U cilju usavršavanja svih zaposlenih, kompanija ulaže preko 60.000 sati godišnje u obuku i stvara sredinu u kojoj se svi zaposleni podstiču da razvijaju svoje potencijale do maksimuma.

Od 1500 zaposlenih u Coca-Cola Hellenic Srbija, više od 150 se nalazi na različitim menadžerskim položajima. Kompanija je posvećena negovanju sposobnosti lokalnog menadžmenta i koristi sofisticirane mehanizme za procenu i razvoj kako bi identifikovala, zadržala i razvila talente na svim nivoima supervizije i menadžmenta.

Kompanija je posvećena razmeni međunarodnog znanja i osposobljavanju lokalnog kadra otvarajući time raznovrsne profesionalne mogućnosti u okviru Coca-Cola Hellenic porodice u svim zemljama u kojima posluje.

Kompanija je svesna da je samo kroz istinsko partnerstvo sa lokalnom zajednicom moguće razvijati poslovanje i unapređivati kvalitet života u zemlji u kojoj posluje. Ne samo da odgovara na zahteve, već i kao kompanija koja posluje na lokalnom nivou, preuzima aktivnu ulogu u prepoznavanju potreba zajednice i izgradnji partnerstva sa njom. Svake godine, zahvaljujući dugoročnim, tradicionalnim projektima, kao i dobrovoljnom angažovanju zaposlenih u oblastima zdravstvene i socijalne brige, kulture, obrazovanja i sporta, Kompanija se trudi da obogati život svoje lokalne zajednice.

Neki od projekta koji se sprovode u partnerstvu sa lokalnom zajednicom su već postali tradicionalni, uključuju sve više partnera, kako vladinih institucija tako i nevladinog sektora, i ostalih partnera. Dan Dunava, Coca-Cola talenti, Coca-Cola klub volontera, Specijalna olimpijada i Banka hrane su samo neki od projekata po kojima je Kompanija u javnosti i među partnerima postala poznata kao kompanija koja ulaže u profesionalni razvoj mladih, koja brine o zaštiti životne sredine, brine o Dunavu i njegovim obalama, pomaže ugroženim grupama, i to ne samo kroz sponzorstva i donacije već kroz projekte koji ih aktivno uključuju u život zajednice.

Svoju posvećenost društvenoj odgovornosti Kompanija je utemeljila i kroz Pravilnik poslovnog ponašanja odakle se ta pravila prenose na kompanijske politike i standarde. Ciljevi društveno odgovornog ponašanja deo su poslovnih ciljeva naše kompanije, ali su i deo ciljeva svih naših menadžera i zaposlenih.

Strategija za smanjenje siromaštva (SSS) u Srbiji predstavlja srednjeročni razvojni okvir usmeren na smanjenje ključnih oblika siromaštva u Srbiji. SSS sadrži analizu uzroka, karakteristika i profila siromaštva u Srbiji, kao i glavne strateške smernice za društveni razvoj i smanjenje broja siromašnih u narednim godinama i poboljšanja položaja najsiromašnijih slojeva stanovništva.

Uloga Tima potpredsednika Vlade za implementaciju Strategije za smanjenje siromaštva jeste da nadgleda i koordinira primenu Strategije, kao i da prati i izveštava o nivou siromaštva u Srbiji. Pored same Vlade Srbije i resornih ministarstava, organizacije civilnog društva i privatni sektor igraju ulogu od suštinske važnosti u ovom procesu. Njihova saradnja kroz koncept društveno odgovornog poslovanja aktivno doprinosi borbi protiv siromaštva.

U cilju podsticanja razvoja društveno odgovornog poslovanja u Srbiji i promovisanja već postojećih primera dobre prakse, Tim potpredsednika Vlade za implementaciju Strategije za smanjenje siromaštva i Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA) pokrenuli su izradu Baze podataka dobre prakse društveno odgovornog poslovanja preduzeća u Srbiji. U ovom istraživanju 50 kompanija predstavile su aktivnosti i svojim primerom dale doprinos promociji i razvoju ovog koncepta u našoj zemlji.

Baza na jednom mestu daje informacije koje se tiču glavnih tema društveno odgovornog poslovanja, kao što su: angažovanje u lokalnoj zajednici i društvu, zaštita životne sredine, korporativno upravljanje, dobre prakse na radnom mestu i ponašanje na tržištu. Istovremeno, baza pruža i relevantne informacije o aktivnostima kompanija u Srbiji koje podržavaju strateške pravce rešavanja problema

siromaštva (zapošljavanje, obrazovanje, zdravstvo, socijalna politika) ili programima namenjenih poboljšanju položaja osetljivih grupa (izbeglice i raseljena lica, Romi, osobe sa invaliditetom, stari, deca, mladi, žene).

Pored poslovnog sektora, organizacije civilnog društva igraju značajnu ulogu u sprovođenju Strategije za smanjenje siromaštva i kao jedan od najvažnijih partnera, uključene su u procese definisanja nacionalnih i lokalnih strateških programa kao i u proces pružanja usluga najugroženijim grupama stanovništva. U saradnji sa Balkanskim fondom za lokalne inicijative Tim potpredsednika Vlade za implementaciju Strategije za smanjenje siromaštva pokrenuo je izradu Baze projekata NVO – saradnja sa poslovnim sektorom u cilju jačanja saradnje poslovnog i civilnog sektora.

Cilj baze projektnih ideja jeste da pružanjem pouzdanih informacija o projektima organizacija civilnog društva koje doprinose smanjenju siromaštva omogući podršku poslovnog sektora kroz njihovo potencijalno finansiranje. Istovremeno, Baza projekata predstavljaće instrument koji će doprineti izgradnji partnerskih odnosa organizacija civilnog društva sa poslovnim sektorom i omogućiti zajedničko finansiranje inicijativa koje doprinose smanjenju siromaštva. Ova inicijativa otvara mogućnost organizacijama civilnog društva da prošire svoju podršku i bazu donatora u dugoročnom periodu. Baza projekata će biti uspostavljena početkom oktobra 2008. godine.

**Tim potpredsednika Vlade za implementaciju
Strategije za smanjenje siromaštva**
Bulevar Mihajla Pupina 2, Palata Srbije
11070 Beograd, Srbija

AMCHAM SERBIA
A LEADER IN CHANGE

AMCHAM SRBIJA LIDER PROMENA

Američka privredna komora u Srbiji (AmCham) je poslovna asocijacija koja okuplja vodeće američke, internacionalne i lokalne kompanije u zemlji sa ukupnim investicijama u iznosu od preko šest milijardi dolara, a koje zajednički zapošljavaju preko 60.000 ljudi u Srbiji. Osnovana je 2001. godine, i od 23 osnivačke kompanije, AmCham Srbija beleži ubrzani rast, tako da danas obuhvata preko 180 kompanija.

Komora ima za cilj da promoviše poslovne principe i najuspešnija iskustva iz američkog sveta biznisa, kao i odgovorna partnerstva između Sjedinjenih Američkih država i Srbije, koja će, kroz trgovinu i investicije, doprineti ekonomskom razvoju zemlje.

Cilj Komore je da kao jedna od najuticajnijih poslovnih asocijacija u zemlji, bude strateški poslovni saveznik vlasti-

ma u Srbiji i centar poslovne ekspertize za aktuelne i buduće kompanije članice i poslovnu zajednicu u celini. Predstavnici preduzeća članica komore okupljaju se oko zajedničkih regulatornih problema, na čijem rešavanju rade komorini odbori za unapređenje poslovne klime. Teme i pitanja kojima se bave ovi odbori su od opšteg značaja za poslovnu zajednicu, državu i građane i ne predstavljaju uske interese ni jednog posebnog preduzeća ili industrijske grane.

AmCham pokreće i mnoge druge inicijative unutar organizacije, koje članicama omogućavaju neprestano usavršavanje i razmenu informacija, kakve su Business Today Seminari i Meet the Business First Hand.

*za više informacija: www.amcham.yu

Pontis Fondacija je osnovana 1997. godine u Bratislavi, sa ciljem da povezuje različite sektore slovačkog društva, i da povezuje izvore finansijske pomoći sa onima kojima je ta pomoć potrebna. Pontis fondacija ohrabruje pojedince i kompanije da preuzmu odgovornost za rešavanje izazova u svojim zajednicama i doprinosi izgradnji demokratije u nedemokratskim zemljama.

Pontis fondacija sprovodi projekte u tri oblasti:

1. Jačanje civilnog sektora – naš cilj je da podržimo dugoročnu finansijsku održivost organizacija civilnog društva u Slovačkoj, da pomognemo njihovo institucionalno jačanje, i učestvujemo u rešavanju pitanja koja se tiču njihovog organizacionog razvoja.

2. Korporativna filantropija i korporativna odgovornost – podržavamo korporativnu filantropiju i ohrabrujemo kompanije da budu društveno odgovorne. Pontis fondacija je administrator slovačkog Business Leaders Forum mreže kompanija čija je misija da promoviše i unapređuje društveno odgovorno poslovanje.

3. Demokratizacija i razvoj u inostranstvu – na osnovi naših ranijih programa i promovisanja građanskog aktivizma na Balkanu i u Istočnoj Evropi, pokrenuli smo ovaj program 2002. godine. Program je usmeren na udruženja građana, mlade i na jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u Srbiji, Belorusiji, Kubi i, do nedavno, u Iraku.

Pontis fondacija i SMart kolektiv od marta 2007. u Srbiji zajedno sprovode projekat „Podrška održivosti NVO u Srbiji: primena slovačkog iskustva u oblasti društveno odgovornog poslovanja“, koji finansira Ministarstvo spoljnih poslova Republike Slovačke, kroz program razvojne pomoći slovačke Vlade – SLOVAKAID. Ovaj dvogodišnji projekat predstavlja doprinos dugoročnom i strateškom povezivanju civilnog i poslovnog sektora, pre svega kroz iznalaženje i razvijanje novih modela finansiranja organizacija civilnog društva i investiranje kompanija u lokalnu zajednicu kroz dugoročnu saradnju sa OCD. Istovremeno, i jedni i drugi će imati mogućnost da istraže nove oblike saradnje koji ne moraju nužno uključivati novčana davanja, a koji im mogu pomoći u prevazilaženju izazova i prepreka u svakodnevnom radu.

*za više informacija: www.pontisfoundation.sk

smartKOLEKTIV

SMart kolektiv je nezavisna, neprofitna organizacija čiji je rad usmeren na tri strateške oblasti: društveno odgovorno poslovanje; međusektorska partnerstva; i socijalne komunikacije. SMart je posvećen promovisanju i uspostavljanju prakse društveno odgovornog poslovanja, razvoju socijalnih komunikacija, kao i pronalaženju inovativnih perspektiva za održivi razvoj građanskog i društva uopšte, kroz sinergijsko međupovezivanje različitih društvenih aktera.

Društveno odgovorno poslovanje predstavlja koncept po kome privredni subjekti koji ga usvajaju svesno i dobrovoljno nadilaze svoju primarnu funkciju sticanja i raspodele profita, i ostvaruju pozitivan uticaj na svoje radno, društveno i prirodno okruženje, čime se poslovni sektor uključuje u proces rešavanja savremenih društvenih problema.

Business Leaders Forum Serbia - Forum poslovnih lidera Srbije

Iskustva razvijenih tržišnih ekonomija ukazuju na to da je umrežavanje radi društveno odgovornog poslovanja postalo jedan od presudnih uslova za uspešno integrisanje ovog naprednog koncepta. Kompanije udruživanjem obezbeđuju uzajamnu podršku u primeni CSR-a, razmenjuju informacije i iskustva i stiču priliku za obuku i usavršavanje. Umrežene kompanije, takođe, razvijaju i sprovode zajedničke strategije kako bi pomogle određeni sektor društva ili privrede, uspostavljaju čvršće veze sa zainteresovanim stranama (stakeholderima) i uspešnije odgovaraju na sve komplikovanije društvene i ekonomske izazove.

U manje razvijenim zemljama i tranzicionim privredama, uspostavljanje ovakvih koalicija najčešće predstavlja jedini institucionalni okvir za CSR, bez kojeg je strateško afirmisanje CSR prakse nezamislivo. Zbog toga je u Srbiji osnovan Forum poslovnih lidera Srbije (BLF), na inicijativu Smart Kolektiva i nekoliko vodećih domaćih i međunarodnih preduzeća. Kompanije - osnivači BLF Srbije su: RDP B92, Erste Bank a.d. Novi Sad, Holcim Srbija a.d, Société Générale banka Srbija a.d, US Steel Serbia, Lafarge BFC, Coca-Cola Hellenic, Philip Morris International, British American Tobacco, Henkel Merima, PricewaterhouseCoopers, Droga Kolinska, VIP mobile d.o.o i KPMG International.

BUSINESS LEADERS FORUM SERBIA

Forum poslovnih lidera Srbije je prva koalicija društveno odgovornih kompanija u Srbiji, ustanovljena s misijom da stimuliše razvoj društveno odgovornog poslovanja i uspostavi trajne i stabilne CSR prakse u srpskom poslovnom sektoru.

*za više informacija: www.smartkolektiv.org

dogadaj podrzavaju:

Institut za održive zajednice (ISC) je nezavisna neprofitna organizacija koja pomaže zajednicama u postojećim i novim demokratijama da reše svoje probleme, gradeći bolju budućnost za sebe i za svet u celini. ISC zajednicama i organizacijama koje ih podržavaju pruža obuku, savete i grantove koji su im potrebni da bi rešili svoje probleme i oblikovali svoju sudbinu znatno nakon što rad ISC-a u ovim zajednicama bude završen. ISC je fokusiran na ekološka, ekonomska i društvena pitanja, i smatra da je, da bi se postigao uspeh, potrebno baviti se svim ovim pitanjima. Sa ciljem da obezbedi uspešne rezultate, ISC u svoj rad uključuje različite grupe unutar zajednice, od najslabijih do najmoćnijih, podstičući na taj način trajne i fer rezultate.

Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) je nezavisna agencija savezne vlade Sjedinjenih Američkih Država, zadužena za pružanje ekonomske i humanitarne pomoći u čitavom svetu. Strategija USAID-a za Evropu i Evroaziju usmerena je na tri glavne oblasti: ekonomsko restruktuiranje i razvoj, demokratija i lokalna uprava, i izazovi tranzicije koji su specifični za svaku zemlju. Pored toga, USAID ima pristup saradnje među sektorima koji je osmišljen tako da rešava ključne probleme u uslovima koji se stalno menjaju, dok u isto vreme doprinosi maksimalnom razvijanju osnovnih demokratskih vrednosti.

Slovačka agencija za međunarodnu razvojnu saradnju (SlovakAid) osnovana je u januaru 2007. godine. SlovakAid zamenio je i ujedinio Bratislava–Belgrade Fund (BBF) Trust Fund, kroz koje su od 2003. podržavani razvojni projekti u Srbiji i drugim ciljnim zemljama slovačke razvojne pomoći. Osnovni prioriteti u srednjeročnoj strategiji razvojne pomoći za Srbiju su: građansko društvo, socijalni razvoj i regionalni razvoj; obnova i građenje infrastrukture i razvoj preduzetništva; integracija Srbije u međunarodnu zajednicu.

izložba neprofitnih ideja "Partnerstvo za uspeh"
2008